

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

VN/10058/2020, STM053:00/2020

Lausunto esityksestä kontaktien jäljityssovelluksen käyttöönotosta Covid-19-epidemian hallinnan tueksi

Viite VN/10058/2020

1. Muistiossa esitellään mobiilisovellus tukemaan tartuntatautien jäljitystyötä ja tartuntaketjujen katkaisemista. Onko tämä tarkoituksenmukainen tapa jäljittää tartuntaketjuja?

kyllä pääosin

Avoimet huomiot koskien kysymystä 1

Matkapuhelinverkossa saadaan tallennettua tarvittava tieto edellyttäen, että sovellus on päällä koko ajan ja henkilöt antavat luvan tiedon käyttöön. Jatkuva bluetooth-yhteyden käyttäminen kuluttaa paljon virtaa.

2. Onko esityksessä asianmukaisesti otettu huomioon henkilötietojen ja yksityisyyden suojaan liittyvät näkökohdat?

kyllä pääosin

Avoimet huomiot koskien kysymystä 2

Edellyttääkö sovelluksen käyttö poikkeusolojen jatkamista, vai voiko tietoa kerätä myös normaalioloissa? Toisaalta tässä henkilö luovuttaa kuitenkin omalla suostumuksellaan tietojenkeruuluvan. Prepaid-liittymän käyttö estää jäljityksen.

Jäljityssovellukseen liittyvästä henkilötietojen käytöstä säädettäisiin laissa, mutta se perustuisi henkilön suostumukseen. Lähikontaktitiedon osalta todetaan, että se säilytetään taudin leviämisen estämisen kannalta perustellun, määrätyn ajan huomioiden henkilötietojen käsittelyn minimoinnin periaate. Entä, jos henkilö haluaa, että häntä koskevat lähikontaktitiedot poistetaan nopeammin, että tieto hänen itsensä altistumisesta poistetaan tai että kaikki häntä koskevat tiedot poistetaan. Onko

rekisteröidyllä GDPR:n mukainen ”oikeus tulla unohdetuksi” vai onko sen jälkeen, kun tiedot on kerätty, mahdollista vedota esimerkiksi yleiseen etuun poistamisesta kieltäytymisen perusteena?

Bluetooth-yhteyden jatkuva käyttäminen voi muodostaa tietoturvariskin.

3. Onko muistiossa tunnistetut lainsäädäntömuutokset riittävät?

kyllä

Avoimet huomiot koskien kysymystä 3

Muistiossa todetaan, että lainmuutoksen yhteydessä pitäisi ottaa huomioon alaikäiset henkilöt sovelluksen käyttäjinä ja varmistaa lasten oikeuksien toteutuminen. Alaikäisten asema on siis otettu huomioon, mutta sitä ei ole täsmällisemmin arvioitu. On tarpeen säätää täsmällisesti vanhempien oikeudesta esim. lapsen altistumista koskevaan tietoon ja sen luovuttamiseen terveydenhuoltoon.

4. Mahdolliset yksilöidyt säädösmuutosehdotukset

-

5. Mitä hyötyjä arvioitte sovelluksella olevan ja mille tahoille?

- sovellus tukee Suomen Covid-19 -testauksen strategisia periaatteita testaa – jäljitä – hoida.
- pääasiallinen hyödynsaaja on tartunnalle altistunut henkilö, joka saa sovelluksen kautta varoituksen mahdollisesta altistumisestaan.
- mahdollistaa taudin leviämisen ehkäisyn oikein toimittaessa.
- mahdollistaa myös myöhempien vastaavien infektioiden yhteydessä tarvittavan toiminnan ja myös toiminnan parantamisen nyt saadun ”opin” perusteella.
- yksilöiden hyödyn kautta koko yhteisö hyötyy.
- säästää ihmistyövoimaa kontaktien jäljityksessä
- voi edesauttaa rajoitustoimenpiteiden lieventämistä helpottaen talouselämän elpymistä
- mahdollistaa luotettavan informaation jakamisen kansalaisille

6. Millaisia riskejä valmisteluun tai sovelluksen käyttöön voi kohdistua?

- riski yksityisyyden suojalle
- sovelluksesta kerättyjä tietoja ei saa käyttää/luovuttaa muuhun kuin tähän tarkoitukseen. - Miten tietoturallinen sovellus on, sen hakkeroinnin mahdollisuus?
- muuttuuko viranomaisen seurantavälineeksi esim. karanteenirikkeiden suhteen?
- Aiheuttaako sovellus virheellisiä käsityksiä ja niihin perustuvaa virheellistä toimintaa, mikäli seurataan sovelluksen ladanneiden henkilöiden määrää,

mutta henkilöt eivät pidä sitä jatkuvasti päällä tai eivät luovuta altistumis-/tartuntatietojaan.

- Yksilöiden mahdollinen painostaminen sovelluksen käyttöönottamiseen, jolloin suostumuksen aitous kyseenalaistuu.
- miten vältetään mahdollisuus syöttää järjestelmään jonkun toisen henkilön yhteystiedot esimerkiksi kiusaamis- tai maalittamistarkoituksessa?

7. Muut huomiot muistiosta ja liitteestä. Voit esittää myös näkemyksiä jäljitysprosessissa tarvittavaan tiedonhallinnan ja tietojärjestelmien kehitykseen.

-

terveydenhuoltoyksikön päällikkö,
aluehallintoylilääkäri

Mikko Floréen

aluehallintoylilääkäri

Jaana Mäkelä

Lausunnon laatimiseen ovat osallistuneet ylitarkastaja Oona Mölsä ja aluehallintoylilääkäri Mikko Valkonen.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

Tämä asiakirja ESAVI/12933/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/12933/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Floréen Mikko 05.05.2020 11:14

Esittelijä Mäkelä Jaana 05.05.2020 11:24